

۱۹۰۱۸۱۹

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بررسی تطبیقی رابطه علم و دین از دیدگاه شهید مطهری و آیت الله جوادی آملی

مؤلف: زینب شفوی

سرشناسه	: شفی، زینب، ۱۳۶۲ -
عنوان و نام پدیدآور	: بررسی تطبیقی رابطه علم و دین از دیدگاه شهید مطهری و آیت الله جوادی آملی / مولف زینب شفی.
مشخصات نشر	: تهران: راه دکتري: سنجش و دانش، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهري	: ۹۱ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۴۶۵-۳۳۶-۷
تیراژ	: ۵۰۰ نسخه
قیمت	: ۱۵۰۰۰۰ ریال
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: مطهری، مرتضی، ۱۳۵۸ - ۱۳۹۸ -- نظریه درباره علم و دین
موضوع	: -- Views on Religion and science ۱۹۷۹- ۱۹۲۱Motahari, Mortaza,
موضوع	: جوادی آملی، عبدالله، ۱۳۱۲ - -- دیدگاه درباره علم و دین
موضوع	: Javadi Amoli, Abdollah -- Views on Religion and science
موضوع	: علم و دین
موضوع	: Religion and science
موضوع	: اسلام و علم
موضوع	: Islam and science
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۷ ۷/BP۲۳۳ /س ۶م
رده بندی دیویی	: ۴۸/۲۹۷
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۱۲۸۲۳۰

عنوان: بررسی تطبیقی رابطه علم و دین از دیدگاه شهید مطهری و آیت الله جوادی آملی

مولف: زینب شفی

ناشر: انتشارات راه دکتري، سنجش و دانش

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۷

صفحه آرایي: مهتاب دوستي

طراح جلد: مهتاب دوستي

تیراژ: ۵۰۰ نسخه

قیمت: ۱۵۰,۰۰۰ ریال

کلیه حقوق مادی و معنوی برای مولف محفوظ می باشد

www.rezomephd.ir

فهرست مطالب

۱	پیشگفتار.....
۲	سئوالات.....
۲	فرضیات.....
۳	مواد و روش ها.....
۳	پیشینه موضوعی.....
۴	فصل اول:.....
۴	مفاهیم و کلیات.....
۵	علم.....
۵	علم در لغت.....
۵	معنای اصطلاحی علم.....
۷	علم در اصطلاح فلاسفه.....
۱۱	علم در اصطلاح علوم جدید.....
۱۳	دین.....
۱۳	دین در لغت.....
۱۳	دین در اصطلاح اندیشمندان اسلامی و غیر اسلامی.....
۱۴	دین در اصطلاح اندیشمندان اسلامی.....
۱۶	دین در اصطلاح اندیشمندان غیر اسلامی.....
۱۸	دین در اصطلاح متون دینی.....
۲۰	پیشینه بحث از رابطه علم و دین.....
۲۰	پیشینه بحث در غرب.....
۲۶	پیشینه بحث در جهان اسلام.....
۲۸	جایگاه علم در اسلام.....
۳۰	نمونه هایی از روایات در اهمیت تحصیل علم.....
۳۱	تعریف علم نافع.....
۳۱	آثار و کارکردهای علوم نافع.....
۳۳	فصل دوم:.....
۳۳	رابطه علم و دین.....

۳۲	مقدمه
۳۴	تعارض بین علم و دین
۳۵	گونه های مختلف تعارض علم و دین
۳۸	برخی از نمونه های تعارض میان علم و دین
۳۹	تمایز علم و دین
۴۰	نوارتودوکسی
۴۱	پوزیتیویسم
۴۲	اگزیستانسیالیسم
۴۳	فلسفه مبتنی بر زبان متعارف
۴۳	دیدگاه پاستور
۴۴	تداخل علم و دین
۴۵	تکامل علم و دین
۴۶	صورتهای مختلف تکامل
۴۷	تعامل علم و دین
۴۸	صورتهای مختلف تعامل علم و دین
۴۹	فصل سوم
۴۹	دیدگاه شهید مطهری و آیت الله جوادی آملی در رابطه علم و دین
۴۹	و راهکارهای حل تعارض
۵۰	ریشه های تعارض علم و دین از دیدگاه شهید مطهری
۵۰	نقش کلیسا در گرایشهای مادی
۵۳	نارسائی مفاهیم فلسفی غرب
۵۳	نارسائی مفاهیم سیاسی و اجتماعی
۵۵	اظهار نظر غیر متخصص
۵۶	محیط اخلاقی و اجتماعی نامساعد
۵۷	جمود و جهل
۵۷	توهم تضاد میان «اصل خلقت» با «اصل تکامل»
۵۸	دیدگاه شهید مطهری در رابطه علم و دین
۶۱	راهکار شهید مطهری برای حل تعارض علم و دین

نقد تمایز علم و دین در اندیشه شهید مطهری.....	۶۴
ریشه های تعارض علم و دین از دیدگاه آیت الله جوادی آملی.....	۶۵
دیدگاه آیت الله جوادی آملی در رابطه علم و دین.....	۶۶
تقریر اول.....	۶۹
تقریر دوم.....	۶۹
راهکار آیت الله جوادی آملی در حل تعارض علم و دین.....	۷۳
نقد نظریه تمایز علم و دین در اندیشه آیت الله جوادی آملی.....	۷۷
نقد علم زدگی.....	۷۷
تفاوت نقش علم دین در زندگی انسان از دیدگاه شهید مطهری و آیت الله جوادی آملی.....	۷۹
تطبیق دیدگاهها و راهکارهای شهید مطهری با آیت الله جوادی آملی.....	۸۳
منابع.....	۸۵

پیشگفتار

دین دارای ابعاد خاص و چارچوب های معینی است و گستردگی معنایی خاص بر آن حاکم است. البته دارا بودن دیگرگونی معنایی در نزد صاحبان اندیشه نیست و اختلاف در نوع تعاریف به کار رفته در این مقوله امری مشهود است. دین اصطلاحاً به معنای اعتقاد به آفریننده ای برای جهان و انسان و دستورات عملی متناسب با این اعتقاد می باشد. این تعریف شامل تمام ادیان می شود و دین حق عبارت از آیینی است که دارای عقاید درست و مطابق با واقع بوده و رفتارهای را مورد توصیه و تأکید قرار می دهد که از ضمانت کافی برای صحت و اعتبار برخوردار باشند. پس این، دین از دو بخش تشکیل شده است: عقیده یا عقایدی که حکم پایه و اساس و ریشه آن را دارد (اصول) و دستورات عملی که متناسب با آن پایه های عقیدتی و برخاسته از آن ها باشد (فروع). درباره واژه علم نیز تعابیر زیادی از موضع خاصی صورت گرفته است. علم اگر به معنای عام به کار رود مراد از آن علوم عقلی و نقلی و... است و اگر به معنای خاص به کار رود منظور از آن علم حسّی است که در آن معیار معرفت حسّی است و ابزار این گونه معرفت، مشاهده و آزمایش است. در بحث از رابطه علم و دین، معنای خاص علم یعنی علم تجربی مد نظر است.

مسئله علم و دین و رابطه ای که بین آنها وجود دارد از جمله مسائل کلامی جدید است که در بین اندیشمندان و علماء مورد توجه قرار گرفته است و هر کدام از جمله ای به این رابطه توجه نشان داده اند. پدیده ای است امکان افراط و تفریط در این دیدگاه ها وجود داشته است در مسیحیت با توجه به بیان نظریه های علمی از سوی دانشمندانی چون گالیله و داروین و... و در پی آن مقاومت کلیسا در مقابل این نظریات علمی. این سوال به وجود آمد که رابطه میان علم و دین چیست؟ طیفی قائل به تعارض شدند و گفتند میان این دو مقوله ناسازگاری و عناد است و قبول هر کدام نفی دیگری را به دنبال دارد و بالعکس در پی این دیدگاه کسانی در صدد رفع

تعارض برآمده و قلمرو علم و دین را از هم جدا ساختند و عده ای در پی سازگاری علم و دین برآمدند. در جهان اسلام نیز اندیشمندانی به تبیین این رابطه پرداختند تا از این طریق تعارض میان علم و دین را حل کنند. از آنجاکه به مسائل کلامی علاقه خاصی دارم، در پی بیان نظریات دو فیلسوف و عالم معاصر یعنی شهید مطهری و آیت الله جوادی آملی می باشم تا بینم نکات اشتراک دیدگاه آنها کجاست و اگر نکات افتراقی هست در کجاست؟ سعی دارم رابطه بین علم و دین را از دیدگاه این دو اندیشمند بیان کنم

سئوالات

اسوال اصلی: چچه رابطه ای از دیدگاه شهید مطهری و آیت الله جوادی آملی میان علم و دین وجود دارد؟

سوالات فرعی

۱- دیدگاه ها در مورد رابطه علم و دین چیست؟

۲- ریشه تعارض از دیدگاه شهید مطهری و آیت الله جوادی آملی در رابطه علم و دین چیست؟

۳- راهکار شهید مطهری و آیت الله جوادی آملی برای حل تعارض علم و دین چیست؟

فرضیات

فرضیه این است که از دیدگاه شهید مطهری نسبت بین علم و دین یک نوع توافق منطقی است و اینکه این دو مقوله نه توافق مطلق باهم دارند و نه تعارض صد در صد بلکه دو امر متمایزند که از نوعی توافق منطقی و هماهنگی نسبی برخوردارند به گونه ای که هم دارای نقاط مشترک هستند و هم دارای وجوه اختلاف و مختص به خود و از نظر علامه جوادی آملی علم همان دین است و دین همان علم و ما چیزی تحت عنوان علم غیردینی نداریم

مواد و روش ها

بر پایه روش تحلیلی-توصیفی است. و بیشتر کتابخانه ای است که در آن با مراجعه به کتابخانه و مقالات موجود در زمینه مربوطه به جمع آوری مطالب پرداخته و آنها را با زبان علمی بیان می کند.

پیشینه موضوعی

از میان کتب موجود مختص به این موضوع میتوان به کتاب هندسه و معرفت دینی آیت الله جوادی آملی و دین شناسی و ر حیق مختوم اشاره کرد و از کتب شهید مطهری می توان به انسان و ایمان، دلایل گرایش به مادیگری، توحید و.. اشاره کرد غیر از اینها میتوان از کتاب علم ودین ایان باربورهم نام برد در مورد نسبت بین علم و دین وجود دارد مقالات بسیار زیادی نوشته شده است مانند مسئله نسبت بین علم و دین که نویسنده آن جناب آقای احمد قراملکی می باشد و با مقاله باورهای علم دینی مجید کافر هم همین مقالات زیادی در مورد این دو مقوله ازدیدگاه علامه طباطبائی نوشته شده ، نتیجه جستجوهای که در این زمینه انجام شد یافتن چندین مقاله در مورد رابطه علم و دین ازدیدگاه شهید مطهری بود ، از دیدگاه آیت الله جوادی آملی مقاله ای تحت عنوان علم دینی چاپ شده و نیز مجموعه مصاحبه ها با ایشان در سایت های معتبری همچون سایت خبر گذاری مهر و...

لازم به ذکر است که متن همه مقالات ذکر شده در مرکز پایگاه مجلات تخصصی نور و مگ ایران موجود می باشد...